



**О внесении изменений в Положение об организации и ведении
гражданской обороны в Республике Татарстан**

В связи с изменениями в федеральном законодательстве в области гражданской обороны **постановляю:**

1. Внести в Положение об организации и ведении гражданской обороны в Республике Татарстан, утвержденное Указом Президента Республики Татарстан от 22 ноября 2008 года № УП-598 «Об утверждении Положения об организации и ведении гражданской обороны в Республике Татарстан» (с изменениями, внесенными указами Президента Республики Татарстан от 17 октября 2014 года № УП-995, от 19 января 2016 года № УП-18, от 4 июня 2016 года № УП-502, от 27 января 2020 года № УП-27, от 23 апреля 2022 года № УП-297, указами Райса Республики Татарстан от 24 марта 2023 года № 187 и от 26 июля 2024 года № 563), следующие изменения:

а) раздел 2 признать утратившим силу;

б) в абзаце первом пункта 3.2 слова «при военных конфликтах или вследствие этих конфликтов, а также при чрезвычайных ситуациях природного и техногенного характера» заменить словами «в период мобилизации, в период действия военного положения, в военное время»;

в) в пункте 3.3:

в абзаце первом слова «материальных и культурных ценностей в безопасные районы» заменить словами «защите материальных и культурных ценностей»;

абзац второй дополнить словами «населения, защиты материальных и культурных ценностей»;

г) в абзаце четвертом пункта 3.4 слова «в военное время» исключить;

д) в пункте 3.6:

в абзаце первом слова «возникновения опасности для населения при военных конфликтах или вследствие этих конфликтов, а также при чрезвычайных ситуациях природного и техногенного характера» заменить словами «опасностей, возникающих в период мобилизации, в период действия военного положения, в военное время»;

в абзаце втором слова «обороны и» заменить словами «обороны, оснащение и подготовка необходимых сил»;

е) в пункте 3.7:

в абзаце первом слова «при военных конфликтах или вследствие этих конфликтов, а также при чрезвычайных ситуациях природного и техногенного характера» заменить словами «в результате опасностей, возникающих в период мобилизации, в период действия военного положения, в военное время»;

абзац четвертый признать утратившим силу;

в абзаце шестом слова «при военных конфликтах или вследствие этих конфликтов» заменить словами «в результате опасностей, возникающих в период мобилизации, в период действия военного положения, в военное время»;

в абзаце девятом слова «домах отдыха, пансионатах и других оздоровительных учреждениях, временных жилищах (сборных домах, палатках, землянках и т.п.), а также осуществление подселения населения на площадь сохранившегося жилого фонда» заменить словами «пунктах временного размещения и питания»;

ж) в пункте 3.8:

в абзаце первом слова «возникшими при военных конфликтах или вследствие этих конфликтов» заменить словами «произошедшими в результате опасностей, возникающих в период мобилизации, в период действия военного положения, в военное время»;

в абзаце третьем слова «в военное время» исключить;

в абзаце четвертом слова «, в военное время» исключить;

з) в абзаце первом пункта 3.11 слова «при военных конфликтах или вследствие этих конфликтов, а также при чрезвычайных ситуациях природного и техногенного характера» заменить словами «в результате опасностей, возникающих в период мобилизации, в период действия военного положения, в военное время»;

и) в пункте 3.14:

в абзаце первом слова «военных конфликтах или вследствие этих конфликтов, а также при чрезвычайных ситуациях природного и техногенного характера» заменить словами «опасностях, возникающих в период мобилизации, в период действия военного положения, в военное время»;

в абзаце втором слова «в мирное и военное время» исключить;

в абзаце пятом слова «в мирное и военное время» исключить;

к) в пункте 4.8:

в абзаце втором слова «на территории Республики Татарстан» исключить;

абзац третий изложить в следующей редакции:

«территориальный орган федерального органа исполнительной власти, уполномоченного на решение задач в области гражданской обороны»;

л) в пункте 4.13:

абзац первый дополнить словами «из числа своих работников в целях участия в обеспечении выполнения мероприятий по гражданской обороне и проведения не связанных с угрозой жизни и здоровью людей неотложных работ при ликвидации чрезвычайных ситуаций»;

в абзаце третьем слова «создают и поддерживают в состоянии готовности локальные системы оповещения» заменить словами «создают, реконструируют и поддерживают в состоянии постоянной готовности к использованию локальные системы оповещения населения»;

м) абзац первый пункта 4.17 изложить в следующей редакции:

«4.17. Для осуществления управления гражданской обороной органы исполнительной власти Республики Татарстан, органы местного самоуправления и организации в соответствии с полномочиями в области гражданской обороны создают, реконструируют и поддерживают в состоянии постоянной готовности к использованию технические системы управления гражданской обороны, системы оповещения населения.»;

н) пункт 4.19 изложить в следующей редакции:

«4.19. Координация деятельности территориальных органов федеральных органов исполнительной власти, органов местного самоуправления и организаций при проведении указанными органами и организациями мероприятий по гражданской обороне осуществляется Комиссией по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций и обеспечению пожарной безопасности Республики Татарстан, созданной в соответствии с Федеральным законом от 21 декабря 1994 года № 68-ФЗ «О защите населения и территорий от чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера».

Обеспечение координации деятельности органов управления гражданской обороной, управления силами и средствами гражданской обороны, организации информационного взаимодействия территориальных органов федеральных органов исполнительной власти, органов государственной власти Республики Татарстан, органов местного самоуправления и организаций при решении задач в области гражданской обороны, а также при осуществлении мер информационной поддержки принятия решений в области гражданской обороны в соответствии с федеральным законодательством осуществляет центр управления в кризисных ситуациях Главного управления МЧС России по Республике Татарстан.»;

о) пункт 5.1 изложить в следующей редакции:

«5.1. Подготовка к ведению гражданской обороны на территории Республики Татарстан заключается в заблаговременном выполнении мероприятий по подготовке к защите населения, материальных и культурных ценностей от опасностей, возникающих в период мобилизации, в период действия военного положения, в военное время.»;

п) в пункте 5.2 слова «при военных конфликтах или вследствие этих конфликтов, а также при возникновении чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера» заменить словами «в период мобилизации, в период действия военного положения, в военное время»;

р) в пункте 5.3 слова «и ликвидации чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера в военное время» исключить.

2. Настоящий Указ вступает в силу со дня его подписания.

**Раис
Республики Татарстан**



Р.Н. Минниханов

Казань, Кремль
19 июня 2026 года
№ 491



Татарстан Республикасында граждан оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында

Граждан оборонасы өлкәсендә федераль законнарға үзгәрешләр кертелү белән бәйләү рәвештә **карап бирәм:**

1. Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында граждан оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 22 ноябрәндәге ПУ-598 номерлы Указы белән (Татарстан Республикасы Президентының 2014 елның 17 октябрәндәге ПУ-995 номерлы, 2016 елның 19 гыйнварындагы ПУ-18 номерлы, 2016 елның 4 июнендәге ПУ-502 номерлы, 2020 елның 27 гыйнварындагы ПУ-27 номерлы, 2022 елның 23 апрелдәге ПУ-297 номерлы указлары, Татарстан Республикасы Рәисенәң 2023 елның 24 мартындагы 187 номерлы һәм 2024 елның 26 июлендәге 563 номерлы указлары нигезендә кертелгән үзгәрешләре белән) расланган Татарстан Республикасында граждан оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәгә түбәндәге үзгәрешләргә:

а) 2 бүлекне үз көчен югалткан дип танырга;

б) 3.2 пунктның беренче абзацында «хәрби низаглар вакытында яисә бу низаглар нәтижеләре буларак килеп чыккан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда» сүзләрен «мобилизация чорында, сугыш хәле кертелгән чорда, сугыш вакытында» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3.3 пунктта:

беренче абзацта «матди һәм мәдәни кыйммәтләргә куркынычсыз районнарға» сүзләрен «матди һәм мәдәни байлыкларны саклауга» сүзләренә алмаштырырга;

икенче абзацка «халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләргә саклау» сүзләрен өстәргә;

г) 3.4 пунктның дүртенче абзацында «сугыш вакытында» сүзләрен төшереп калдырырга;

д) 3.6 пунктта:

беренче абзацта «хәрби низаглар вакытында яисә бу низаглар нәтижеләре буларак килеп чыккан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында халык өчен куркыныч килеп

туу» сүзлөрөн «мобилизация чорында, сугыш хәле кертелгән чорда, сугыш вакытында килеп туган куркынычлар» сүзлөрөнә алмаштырырга;

икенче абзацта «оборонасы һәм» сүзлөрөн «оборонасы, тиешле көчлөрне коралландыру һәм әзерләү» сүзлөрөнә алмаштырырга;

е) 3.7 пунктта:

беренче абзацта «хәрби низаглар вакытында яисә бу низаглар нәтижәләре буларак килеп чыккан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында» сүзлөрөн «мобилизация чорында, сугыш хәле кертелгән чорда, сугыш вакытында килеп туган куркынычлар нәтижәсендә» сүзлөрөнә алмаштырырга;

дүртенче абзацны үз көчен югалткан дип танырга;

алтынчы абзацта «хәрби низаглар вакытында яисә бу низаглар нәтижәләре буларак» сүзлөрөн «мобилизация чорында, сугыш хәле кертелгән чорда, сугыш вакытында килеп туган куркынычлар нәтижәсендә» сүзлөрөнә алмаштырырга;

тугызынчы абзацта «халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка савыктыру учреждениеләрендә, вакытлыча торакларда (жыелмалы йортларда, палаткаларда, землянкаларда һ.б.ш.) урнаштыру, шулай ук аларны бушаган торак биналарда урнаштыру» сүзлөрөн «вакытлыча урнашу һәм туклану пунктларында» сүзлөрөнә алмаштырырга;

ж) 3.8 пунктта:

беренче абзацта «хәрби низаглар вакытында яисә бу низаглар нәтижәләре буларак килеп чыккан» сүзлөрөн «мобилизация чорында, сугыш хәле кертелгән чорда, сугыш вакытында килеп туган куркынычлар нәтижәсендә булган» сүзлөрөнә алмаштырырга;

өчтенче абзацта «сугыш вакытында» сүзлөрөн төшереп калдырырга;

дүртенче абзацта «, сугыш вакытында» сүзлөрөн төшереп калдырырга;

з) 3.11 пунктның беренче абзацында «хәрби низаглар вакытында яисә бу низаглар нәтижәләре буларак килеп чыккан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында» сүзлөрөн «мобилизация чорында, сугыш хәле кертелгән чорда, сугыш вакытында килеп туган куркынычлар нәтижәсендә» сүзлөрөнә алмаштырырга;

и) 3.14 пунктта:

беренче абзацта «хәрби низаглар вакытында яисә бу низаглар нәтижәләре буларак килеп чыккан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында» сүзлөрөн «мобилизация чорында, сугыш хәле кертелгән чорда, сугыш вакытында килеп туган куркынычлар» сүзлөрөнә алмаштырырга;

икенче абзацта «тыныч чорда һәм сугыш чорында» сүзлөрөн төшереп калдырырга;

бишенче абзацта «тыныч чорда һәм сугыш чорында» сүзлөрөн төшереп калдырырга;

к) 4.8 пунктта:

икенче абзацта «Татарстан Республикасы территориясендә» сүзлөрөн төшереп калдырырга;

өченче абзацын түбөндөгө редакциядө бөян итэргө:

«граждан оборонасы өлкөсөндө бурычларны хэл итэргө вөкалөтлө федераль башкарма хахимият органының территориаль органы;»;

л) 4.13 пунктта:

беренче абзацка «граждан оборонасы чараларын үтөүне тээмин итүдө катнашу һәм кешеләр гомеренә һәм сөламөтлегенә куркыныч янау белән бөйле булмаган гадөттән тыш хөллөрнөң нөтижөлөрөн бетерү буенча кичектергесез эшлөрнө башкару максатында үз хөзмөткөрлөрөннөн булган» сүзлөрөн өстөргө;

өченче абзацта «локаль хөбөр итү системаларын булдыралар һәм даими өзерлек хөлендө тоталар» сүзлөрөн «халыкка хөбөр итү локаль системаларын булдыралар, яңартып коралар һәм файдалануга даими өзерлек хөлендө тоталар» сүзлөрөнә алмаштырырга;

м) 4.17 пунктның беренче абзацын түбөндөгө редакциядө бөян итэргө:

«4.17. Граждан оборонасы белән идарө итү өчен Татарстан Республикасы башкарма хахимият органнары, жирле үзидарө органнары һәм оешмалар граждан оборонасы өлкөсөндөгө үзлөрөнө бирелгән вөкалөтлөр нигезендө граждан оборонасына идарө итү техник системаларын, халыкка хөбөр итү системаларын эшилилөр, яңартып коралар һәм файдалануга даими өзерлек хөлендө тоталар.»;

н) 4.19 пунктны түбөндөгө редакциядө бөян итэргө:

«4.19. Федераль башкарма хахимият органнары территориаль органнарының, жирле үзидарө органнарының һәм оешмаларның граждан оборонасы буенча чараларны гамөлгө ашырганда башкара торган эшчөнлегө «Халыкны һәм территориялөрнө табигый һәм техноген характердагы гадөттән тыш хөллөрдөн саклау турында» 1994 елның 21 декабрөндөгө 68-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендө төзелгән Татарстан Республикасының гадөттән тыш хөллөрнө кисөтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тээмин итү комиссиясе тарафыннан координациялөнө.

Граждан оборонасы белән идарө итү, граждан оборонасы көчлөрө һәм чаралары белән идарө итү органнары эшчөнлеген координациялөүне, граждан оборонасы өлкөсөндө бурычларны хэл иткөндө, шулай ук граждан оборонасы өлкөсөндө карарлар кабул итүгө мөгълүмати ярдөм күрсөтү чараларын гамөлгө ашырганда федераль башкарма хахимият органнары территориаль органнарының, Татарстан Республикасы башкарма хахимият органнарының, жирле үзидарө органнарының һәм оешмаларның мөгълүмати хөзмөттөшлеген оештыруны тээмин итүне федераль законнар нигезендө Россия Гадөттән тыш хөллөр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарөсө кризислы хөллөрдө идарө итү үзөгө гамөлгө ашыра.»;

о) 5.1 пунктны түбөндөгө редакциядө бөян итэргө:

«5.1. Татарстан Республикасы территориясендө граждан оборонасын алып баруга өзерлек халыкны, матди һәм мөдөни байлыкларны мобилизация чорында, сугыш хөле кертелгән чорда, сугыш вакытында килеп туган куркынычлардан саклауга өзерлөнү чараларын алдан ук башкарудан гыйбарөт.»;

п) 5.2 пунктта «хәрби низаглар вакытында яисә бу низаглар нәтижәләре буларак килеп чыккан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында» сүзләрен «мобилизация чорында, сугыш хәле кертелгән чорда, сугыш вакытында» сүзләренә алмаштырырга;

р) 5.3 пунктта «һәм сугыш вакытында табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрнең нәтижәләрен бетерү» сүзләрен төшереп калдырырга.

2. Әлеге Указ аңа кул куелган көннән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе



Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2026 ел, 19 июнь
№ 491